

Έχουν οι μαθητές την επιθυμία να πετύχουν;

- Όταν οι μαθητές πιστεύουν ότι, αν επενδύσουν προσπάθεια για τη μάθηση, αυτό θα κάνει τη διαφορά, σημειώνουν σημαντικά υψηλότερη βαθμολογία στα μαθηματικά.
- Το γεγονός ότι μεγάλα ποσοστά μαθητών στις περισσότερες χώρες πιστεύουν σταθερά ότι η μαθητική επίδοση είναι κυρίως προϊόν σκληρής δουλειάς και όχι κληρονομικής ευφυΐας, υποδηλώνει ότι η εκπαίδευση και το κοινωνικό της πλαίσιο μπορούν να κάνουν τη διαφορά στην ενστάλαξη αξιών που ευνοούν την επιτυχία στην εκπαίδευση.
- Η χρήση στρατηγικών γνωστικής ενεργοποίησης από τους εκπαιδευτικούς, όπως το να δίνουν στους μαθητές προβλήματα που απαιτούν από αυτούς να σκέφτονται για μεγάλο χρονικό διάστημα, να παρουσιάζουν προβλήματα για τα οποία δεν υπάρχει άμεσα προφανής τρόπος να καταλήξουν στη λύση και να βοηθούν τους μαθητές να μαθαίνουν από τα λάθη τους, σχετίζεται με την κινητοποίηση των μαθητών.
- Οι μαθητές των οποίων οι καθηγητές θέτουν σαφείς στόχους για τη μάθηση και προσφέρουν ανατροφοδότηση σχετικά με τις επιδόσεις τους στα μαθηματικά τείνουν επίσης να αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα επιμονής και ανοίγματος στην επίλυση προβλημάτων.

Το ακατέργαστο δυναμικό και το ταλέντο είναι μόνο ένα μικρό μέρος του τι χρειάζεται για να γίνει κάποιος ικανός σε μια δεξιότητα. Η επιτυχία των μαθητών εξαρτάται από τους υλικούς και άυλους πόρους που επενδύονται από τις οικογένειες, τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά συστήματα για την ανάπτυξη του δυναμικού κάθε μαθητή. Η ικανότητα των μαθητών να αποδίδουν σε υψηλά επίπεδα εξαρτάται καθοριστικά από την πεποίθησή τους ότι, ενώ η ικανότητα και το ταλέντο για συγκεκριμένα σχολικά μαθήματα μπορούν να βοηθήσουν, η γνώση μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν οι μαθητές καταβάλουν τη σκληρή δουλειά και την επιμονή που απαιτούνται. Σε πολλές περιπτώσεις, οι μαθητές με λιγότερες δυνατότητες, αλλά με μεγαλύτερη αντοχή, επιμονή και ικανότητα για σκληρή δουλειά είναι πιο πιθανό να επιτύχουν από εκείνους που είναι ταλαντούχοι αλλά έχουν μικρή ικανότητα να θέτουν φιλόδοξους στόχους για τον εαυτό τους και να επικεντρώνονται στην επίτευξή τους.

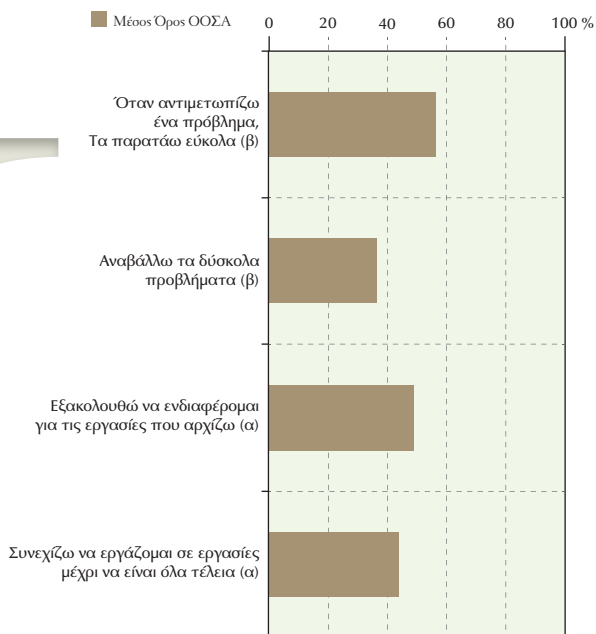
Η επιθυμία και τα κίνητρα των μαθητών για μάθηση δεν είναι αμετάβλητα-μπορούν να καλλιεργηθούν

Βάσει τις αυτοαναφορές των μαθητών, τα αποτελέσματα του PISA δείχνουν ότι η βούληση και τα κίνητρα είναι απαραίτητα για να μπορέσουν οι μαθητές να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους, αλλά ότι πάρα πολλοί μαθητές δεν διαθέτουν την επιμονή, την βούληση και τα κίνητρα που θα τους επέτρεπαν να ευδοκιμήσουν εντός και εκτός σχολείου. Για παράδειγμα, σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, μόνο περίπου δύο στους τρεις μαθητές ανέφεραν ότι δεν τείνουν να «αναβάλλουν δύσκολα προβλήματα», περίπου ένας στους δύο ανέφερε ότι τείνουν να «συνεχίζουν να ενδιαφέρονται για τις εργασίες που ξεκινούν» και μόνο ένας στους τρεις ανέφερε ότι «τους αρέσει να λύνουν πολύπλοκα προβλήματα».

Το PISA 2012 ρώτησε τους μαθητές σχετικά με την αντοχή τους, την ικανότητά τους για σκληρή δουλειά και την αντίληψη ότι η επιτυχία ή η αποτυχία εξαρτάται από τη συμπεριφορά τους. Με

Ποσοστό των μαθητών στις χώρες του ΟΟΣΑ που ανέφεραν ότι οι ακόλουθες δηλώσεις περιγράφουν κάποιον που «μου μοιάζει πολύ» ή «μου μοιάζει σε γενικές γραμμές» (α) ή «όχι πολύ σαν εμένα» ή «καθόλου σαν εμένα» (β)

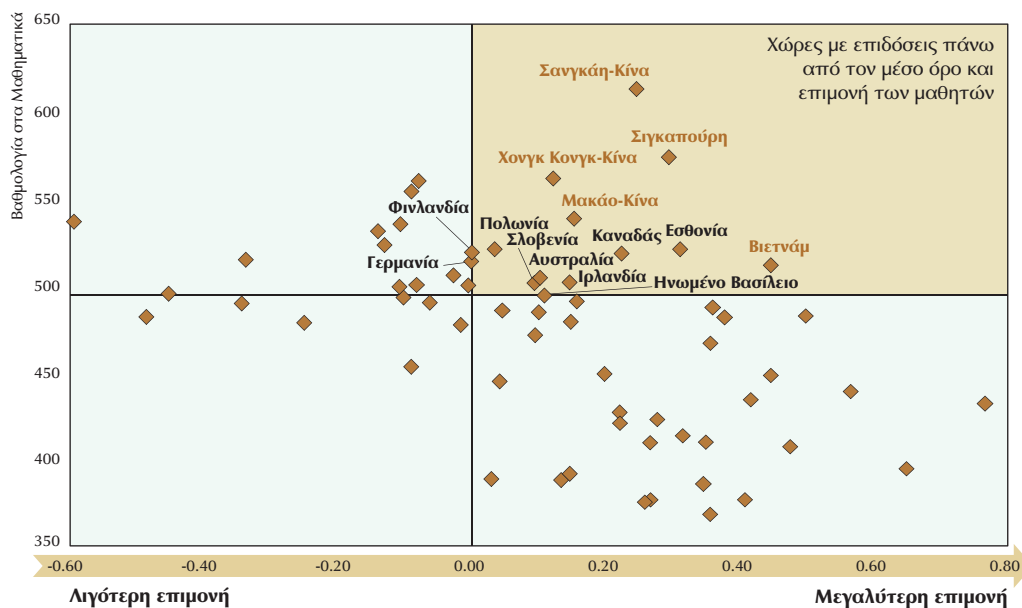

Πηγή: ΟΟΣΑ, βάση δεδομένων PISA 2012, πίνακας III.3.1α.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932963939>

Τα αποτελέσματα του PISA αποκαλύπτουν επίσης ότι οι πρακτικές των εκπαιδευτικών μπορούν να προωθήσουν την βούληση και την προθυμία των μαθητών να ασχοληθούν με πολύπλοκα προβλήματα. Η χρήση από τους εκπαιδευτικούς στρατηγικών γνωστικής ενεργοποίησης, όπως η ανάθεση στους μαθητές προβλημάτων που απαιτούν να σκέφτονται για μεγάλο χρονικό διάστημα, η παρουσίαση προβλημάτων για τα οποία δεν υπάρχει άμεσα προφανής τρόπος να καταλήξουν σε λύση και η βοήθεια στους μαθητές να μάθουν από τα λάθη, συνδέεται με την βούληση των μαθητών. Ομοίως, οι μαθητές που ανέφεραν ότι οι καθηγητές τους στα μαθηματικά χρησιμοποιούν διδασκαλία που κατευθύνεται από τον καθηγητή (όπως όταν οι καθηγητές θέτουν σαφείς στόχους για τη μάθηση) και διαμορφωτικές αξιολογήσεις (όταν οι καθηγητές δίνουν στους μαθητές ανατροφοδότηση σχετικά με τα δυνατά και αδύνατα σημεία τους στα μαθηματικά) ανέφεραν επίσης ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα επιμονής και ανοίγματος στην επίλυση προβλημάτων. Ωστόσο, η χρήση τέτοιων στρατηγικών από τους εκπαιδευτικούς δεν είναι ευρέως διαδεδομένη: μόνο το 53% των μαθητών σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ ανέφεραν ότι οι καθηγητές τους συχνά τους παρουσιάζουν προβλήματα που απαιτούν να σκέφτονται για μεγάλο χρονικό διάστημα και το 47% ανέφερε ότι οι καθηγητές τους συχνά τους παρουσιάζουν προβλήματα για τα οποία δεν υπάρχει άμεσα προφανής τρόπος να καταλήξουν σε μια λύση. Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, μόνο το 17% των μαθητών ανέφεραν ότι ο καθηγητής τους αναθέτει εργασίες που απαιτούν τουλάχιστον μία εβδομάδα για να ολοκληρωθούν.

Επιδόσεις στα μαθηματικά και επιμονή των μαθητών

Πηγή: Πίνακες I.2.3α και III.3.1d.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932935667>

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932963939>

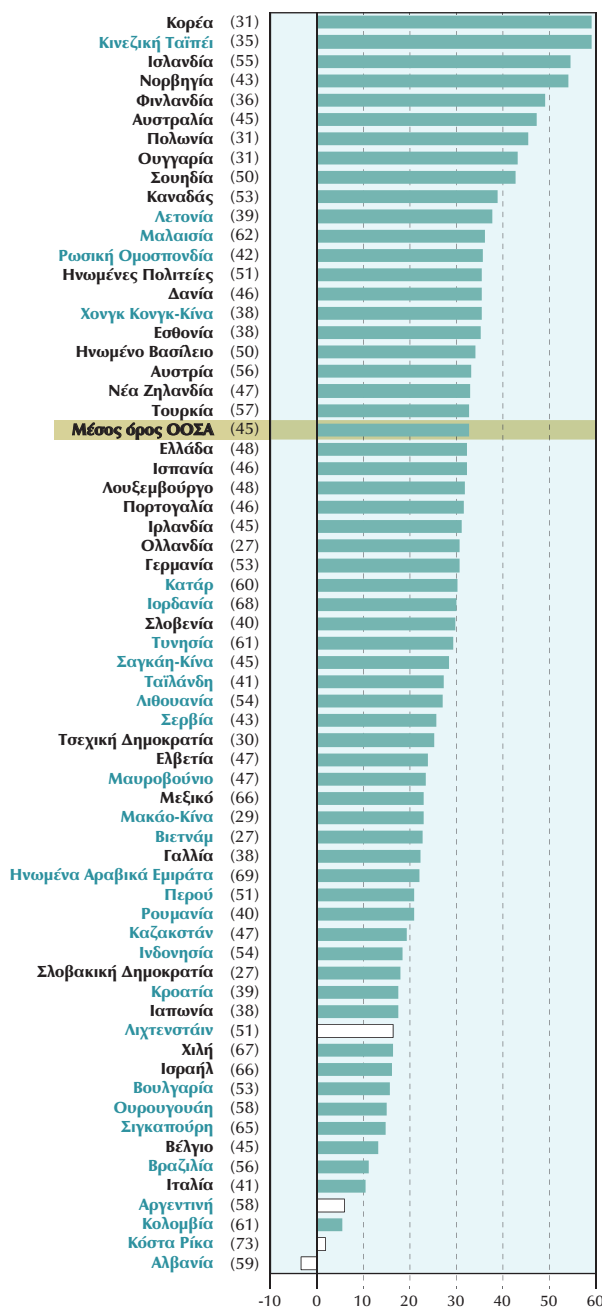
Η επιμονή τείνει να αποδίδει...

Σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, το 56% των μαθητών ανέφεραν ότι δεν εγκαταλείπουν εύκολα όταν αντιμετωπίζουν ένα πρόβλημα, το 49% ανέφεραν ότι συνεχίζουν να ενδιαφέρονται για τις εργασίες που ξεκινούν και το 44% δήλωσαν ότι συνεχίζουν να εργάζονται σε εργασίες μέχρι όλα να είναι τέλεια. Ωστόσο, ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ συγκαλύπτει σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών και των οικονομιών. Για παράδειγμα, τουλάχιστον το 70% των μαθητών στο Καζακιστάν, την Πολωνία και τη Ρωσική Ομοσπονδία ανέφεραν ότι δεν εγκαταλείπουν εύκολα όταν αντιμετωπίζουν προβλήματα και στην Αλβανία, την Ιορδανία, Καζακιστάν και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το ίδιο ποσοστό μαθητών ανέφερε ότι συνεχίζει να εργάζεται σε εργασίες μέχρι να είναι όλα τέλεια. Ωστόσο, στο Βέλγιο, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Γαλλία, την Ιαπωνία και την Κινεζική Ταϊπέι λιγότεροι από ένας στους τρεις μαθητές ανέφεραν ότι συνεχίζουν να εργάζονται σε εργασίες μέχρι να είναι όλα τέλεια.

Οι μαθητές που ανέφεραν ότι συνεχίζουν να εργάζονται σε εργασίες μέχρι όλα να είναι τέλεια, συνεχίζουν να ενδιαφέρονται για τις εργασίες που ξεκινούν, δεν τα παρατάνε εύκολα όταν αντιμετωπίζουν ένα πρόβλημα και, όταν αντιμετωπίζουν ένα πρόβλημα, κάνουν περισσότερα από όσα αναμένονται από αυτούς, έχουν υψηλότερες βαθμολογίες στα μαθηματικά από τους/τις μαθητές που ανέφεραν χαμηλότερα επίπεδα επιμονής. Στις 25 χώρες και οικονομίες που οι μαθητές έχουν μεγαλύτερη επιμονή, σημειώνεται υψηλότερη βαθμολογία στα μαθηματικά κατά τουλάχιστον 20 μονάδες σε σχέση με τους μαθητές που ανέφεραν χαμηλότερα επίπεδα επιμονής- και στη Φινλανδία, την Ισλανδία, την Κορέα, τη Νέα Ζηλανδία, τη Νορβηγία και την Κινεζική Ταϊπέι, η διαφορά αυτή είναι μεγαλύτερη από 30 μονάδες βαθμολογίας.

Η πεποίθηση των μαθητών ότι η επιτυχία κερδίζεται με σκληρή δουλειά συνδέεται με καλύτερες επιδόσεις στα μαθηματικά

Το ποσοστό μαθητών που πιστεύουν ότι μπορούν να πετύχουν αν επενδύσουν αρκετή προσπάθεια φαίνεται στη παραπάνω εικόνα δίπλα στο όνομα της χώρας

Διαφορά βαθμολογίας στα μαθηματικά που σχετίζεται με την πίστη των μαθητών ότι μπορούν να πετύχουν στα μαθηματικά αν καταβάλουν αρκετή προσπάθεια.

Οι διαφορές που είναι στατιστικά σημαντικές σε επίπεδο 5% ($p < 0,05$) σημειώνονται σε πιο σκούρο τόνο.

Οι χώρες και οι οικονομίες κατατάσσονται με φθίνουσα σειρά του μέσου όρου βαθμολογίας διαφορά στα μαθηματικά που σχετίζεται με τους μαθητές να συμφωνούν απόλυτα ότι μπορούν πετυχαίνουν στα μαθηματικά αν καταβάλουν αρκετή προσπάθεια.

Πηγή: ΟΟΣΑ, βάση δεδομένων PISA 2012, πίνακας III.3.1α.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888932963939>

PISA

IN FOCUS

...όπως και η πεποίθηση ότι η επιτυχία εξαρτάται από το πόση προσπάθεια καταβάλλεται

Οι μαθητές που συμμετείχαν στο PISA κλήθηκαν επίσης να αναφέρουν το βαθμό στον οποίο πιστεύουν ότι μπορούν να επιτύχουν στα μαθηματικά αν καταβάλουν αρκετή προσπάθεια. Οι μαθητές που συμφώνησαν με τη δήλωση «Αν καταβάλω αρκετή προσπάθεια, μπορώ να πετύχω στα μαθηματικά» έχουν κατά μέσο όρο 32 μονάδες καλύτερες επιδόσεις στα μαθηματικά από τους μαθητές που δεν συμφώνησαν. Η διαφορά βαθμών στην επίδοση στα μαθηματικά που σχετίζεται με την αυτοπεποίθηση είναι 50 μονάδες ή περισσότερο στην Ισλανδία, την Κορέα, τη Νορβηγία και την Κινεζική Ταϊπέι - πολύ περισσότερο από το ισοδύναμο ενός ολόκληρου σχολικού έτους.

Η σχέση μεταξύ του αντιλαμβανόμενου από τους μαθητές ελέγχου της επιτυχίας τους στα μαθηματικά και της επίδοσής τους στα μαθηματικά φαίνεται να είναι ιδιαίτερα ισχυρή μεταξύ των μαθητών με τις υψηλότερες επιδόσεις. Μεταξύ των μαθητών με τις υψηλότερες επιδόσεις στις χώρες του ΟΟΣΑ, εκείνοι που συμφωνούν απόλυτα ότι μπορούν να επιτύχουν στα μαθηματικά αν καταβάλουν αρκετή προσπάθεια έχουν πλεονέκτημα επίδοσης 36 μονάδων σε σχέση με τους μαθητές που δεν συμφωνούσαν με τη δήλωση αυτή - μεταξύ των μαθητών με τις χαμηλότερες επιδόσεις, η διαφορά είναι μόνο 24 μονάδες. Σε 24 χώρες και οικονομίες, η διαφορά αυτή είναι 15 μονάδες ή περισσότερο, και είναι ιδιαίτερα μεγάλη - 30 μονάδες ή περισσότερο - στην Ουγγαρία, τη Σλοβακική Δημοκρατία, τη Σουηδία και την Τουρκία.

Συμπέρασμα: Η εξάσκηση και η σκληρή εργασία είναι καθοριστικοί παράγοντες για την ανάπτυξη των δυνατοτήτων του/της κάθε μαθητή. Οι μαθητές και οι μαθήτριες όμως μπορούν να φτάσουν στα υψηλότερα επίπεδα μόνο όταν πιστεύουν ότι η επιτυχία τους εξαρτάται από αυτούς και ότι είναι ικανοί να φτάσουν ψηλά. Το γεγονός ότι μεγάλα ποσοστά μαθητών στις περισσότερες χώρες πιστεύουν σταθερά ότι η μαθητική επίδοση είναι κυρίως προϊόν σκληρής εργασίας και όχι κληρονομικής ευφυΐας, υποδηλώνει ότι η εκπαίδευση και το κοινωνικό της πλαίσιο μπορούν να κάνουν τη διαφορά στην ενστάλαξη αξιών που προάγουν την επιτυχία στην εκπαίδευση.

Για περισσότερες πληροφορίες

Επικοινωνία Francesca Borgonovi (francesca.borgonovi@oecd.org)

Βλέπε [αποτελέσματα PISA 2012, Έτοιμοι να μάθουν: Students' Engagement, Drive and Self-Beliefs \(Volume III\)](#), OECD Publishing, Παρίσι.

Αρχικά εκδοθέν από τον ΟΟΣΑ με τον τίτλο: «Do Students Have the Drive to Succeed?», Pisa in Focus, No. 36, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/5jz77gcd0vj-en>. Η μετάφραση δεν έγινε από τον ΟΟΣΑ και δεν πρέπει να θεωρείται επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ. Η ποιότητα της μετάφρασης και η συμφωνία της με τη γλώσσα του πρωτότυπου κειμένου είναι αποκλειστική ευθύνη του/της/των μεταφραστή/τριας/ών. Σε περίπτωση ασυμφωνίας ανάμεσα στην πρωτότυπη εργασία και στη μετάφραση, μόνο το πρωτότυπο κείμενο θα θεωρηθεί έγκυρο.

Η χρήση του αρσενικού γένους γίνεται χάριν οικονομίας, προκειμένου να αποφευχθεί η προσθήκη πολλαπλών επιθημάτων που δυσκολεύουν την ανάγνωση του κειμένου και δεν αναφέρεται αναγκαστικά στο πραγματικό γένος των υποκειμένων.

Η μετάφραση, προσαρμογή και γραφιστική επιμέλεια του κειμένου έγιναν στο πλαίσιο του Έργου «Δημιουργία Ερευνητικών Υποδομών, Επεξεργασία Ερευνητικού Υλικού και Επικοινωνία Αποτελεσμάτων Διεθνών Εκπαιδευτικών Ερευνών» με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Αναστάσιο Εμβαλωτή. Χρηματοδοτήθηκε βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μέσω του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025.

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

Εθνικό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025